

IMPACTE SOCIOECONÒMIC DE L'ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA.

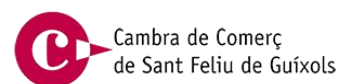

ESTUDI IMPULSAT PER

LES CAMBRES DE COMERÇ DE GIRONA, PALAMÓS I SANT FELIU DE GUÍXOLS

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

PORTS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA
ASSOCIACIÓ DE PORTS ESPORTIUS I TURÍSTICS DE CATALUNYA (ACPET)
ASSOCIACIÓ EMPRESARIS COMERÇ I REPARACIÓ VEHICLES I EMBARCACIONS COMARQUES GIRONINES (CORVE)

Novembre de 2022

CONTINGUTS D'AQUEST INFORME

---

1. Presentació	pàgina
1.1 Antecedents i objectiu	4
1.2 Metodologia i abast de l'estudi	4
1.3 Context	7
2. El sector pesquer	8
2.1 Impacte econòmic directe	8
2.2 Impacte econòmic indirecte	9
2.3 Impacte econòmic total	10
2.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	10
2.5 Multiplicadors	10
3. El sector del comerç portuari	11
3.1 Impacte econòmic directe	11
3.2 Impacte econòmic indirecte	11
3.3 Impacte econòmic total	11
3.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	12
3.5 Multiplicadors	12
4. El sector de la indústria nàutica	13
4.1 Impacte econòmic directe	13
4.2 Impacte econòmic indirecte	13
4.3 Impacte econòmic total	14
4.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	14
4.5 Multiplicadors	14
5. El sector el comerç i serveis nàutics	15
5.1 Impacte econòmic directe	15
5.2 Impacte econòmic indirecte	16
5.3 Impacte econòmic total	16
5.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	16
5.5 Multiplicadors	17
6. El sector de la nàutica esportiva i d'esbarjo	17
6.1 Oferta d'amarradors	17
6.2 Impactes econòmics directes i indirectes	18
6.3 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	20
6.4 Multiplicadors	21

7. El sector del turisme marítim i busseig	22
7.1 Impactes econòmics directes i indirectes	22
7.2 Impacte econòmic total	24
7.3 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	24
7.4 Multiplicadors	24
8. El sector de la restauració en zones portuàries	25
8.1 Impacte econòmic directe	25
8.2 Impacte econòmic indirecte	26
8.3 Impacte econòmic total	26
8.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació	26
8.5 Multiplicadors	27
9. Conclusions: Impacte socioeconòmic total de l'economia blava de la Costa Brava	
9.1 Impactes socioeconòmics directes	28
9.2 Impactes socioeconòmics indirectes	31
9.3 Resum dels impactes socioeconòmics totals i multiplicadors	34
9.4 Estructura empresarial i VAB	37
10. Altres informacions	39
10.1 Aportacions a Ports de la Generalitat, SL	39
11. Conclusions de les entrevistes personals: punts dèbils i amenaces enfrent de punts forts i oportunitats.	41

1. PRESENTACIÓ

1.1 Antecedents i objectiu

El juliol de 2009 les Cambres de Comerç de Palamós i Sant Feliu de Guíxols van presentar un estudi sobre la importància socioeconòmica de les activitats de la nàutica en les seves demarcacions.

En aquests moments, degut a l'evolució que han tingut aquestes activitats durant els darrers anys així com l'entorn normatiu i territorial en el que es desenvolupen, des de les Cambres de Comerç de Palamós, Sant Feliu de Guíxols i Girona es va considerar important actualitzar l'esmentat estudi i ampliar-lo al conjunt del litoral de Girona per quantificar el pes i impacte socioeconòmic de l'economia blava a la Costa Brava. Aquesta proposta també ha comptat amb el suport de Ports de la Generalitat de Catalunya, l'Associació Catalana de Ports Esportius i Turístics (ACPET), i l'Associació d'Empresaris de comerç i reparació de vehicles i embarcacions de les Comarques Gironines (CORVE).

Per tant, l'objectiu bàsic és el de descriure i quantificar els impactes directes i indirectes i la importància socioeconòmica de les activitats nàutiques i marítimes localitzades al litoral de Girona. Amb aquest estudi es vol donar valor a totes aquestes activitats, dimensionant de manera clara la seva importància i generant informacions per a desenvolupar accions de sensibilització, comunicació i difusió a tots nivells. El guió del treball ha tractat aquests apartats :

- a. Impactes socioeconòmics desagregats per sectors i branques d'activitat:
  - Sector pesquer
  - Sector comerç portuari
  - Sector industrial
  - Nàutica esportiva i d'esbarjo
  - Serveis comercials i de serveis nàutics
  - Turisme marítim i busseig
  - Restauració en zona portuària
- b. Conclusions dels impactes econòmics
- c. Resum dels principals continguts de les aportacions de les entrevistes personals.

1.2 Metodologia i abast de l'estudi

A grans trets recordem que el sector marítim i nàutic els componen un ventall d'activitats que són :

- sector pesquer
- sector de comerç portuari

- clubs nàutics
- sector turístic , hotelier i restauració
- sector industrial i de comerç nàutics
- sector dels esports nàutics
- sector mediambiental
- administracions competents
- associacions i federacions esportives
- creueristes i el seu impacte

Per al desenvolupament de l'estudi s'ha aplicat una metodologia qualitativa i quantitativa a fi d'involucrar tots els sectors afectats i arribar a determinar i quantificar els seus pesos i importància socioeconòmica, així com els aspectes estratègics i qualitatius a tenir en compte per al present i el futur d'aquestes activitats del sector marítim.

Cal dir que presentem una metodologia que degut al temps transcorregut des de l'estudi anterior és diferent de la que es va fer en aquell moment, amb l'objectiu de presentar unes dades el màxim d'actuals i representatives de la situació i context en el que ens trobem (a nivell econòmic, social i legislatiu).

Cal dir que l'àmbit territorial d'aquest estudi és el de les comarques de l'Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès i La Selva, i l'any de referència bàsic per a les dades econòmiques i de llocs de treball és el del 2021, darrer exercici finalitzat i tancat econòmicament en aquests moments.

a. Investigació qualitativa:

S'han realitzat unes entrevistes a persones rellevants de diferents sectors relacionats amb els objectius i àmbit d'activitat de l'estudi. Aquest treball ha estat acordat i coordinat amb els promotors de l'estudi i volem fer constar l'agraïment a totes les persones que hi ha participat i que han manifestat el seu interès en col·laborar i aportar suggeriments i valoracions per al present i el futur de l'economia blava del litoral gironí.

Sectors i àmbits entrevistats (en total 13 entrevistes)

- ✓ ATA (Associació Turística d'Apartaments Costa Brava - Pirineus)
- ✓ Grup Costa Brava Centre.
- ✓ Associació Catalana de Ports Esportius i Turístics (ACPET)
- ✓ Ports de la Generalitat
- ✓ Federació Catalana de Vela
- ✓ Patronat de Turisme Girona Costa Brava
- ✓ Hostaleria Costa Brava Sud
- ✓ Confraria de Pescadors
- ✓ Parc Natural del Montgrí
- ✓ Empresaris de comerç nàutic

b. Investigació quantitativa

S'ha elaborat la base de dades de l'univers de l'estudi, segons els seus objectius i àmbits territorials. L'àmbit és el de les comarques de l' Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès i La Selva, acotant les activitats relacionades més directament amb el sector mar. En aquest sentit no s'hi inclouen l'hostaleria ni la restauració, excepte una estimació corresponent exclusivament a establiments de restauració situats en zones portuàries.

S'ha elaborat un cens d'empreses amb les dades bàsiques per a quantificar els impactes directes, i a partir d'aquí s'han valorat la resta d'impactes indirectes aplicant multiplicadors desagregats de la Taula input output de l'economia catalana. També s'inclouen les aportacions econòmiques generades pel turisme de creuers i transeünts dels ports.

El llistat de base per a iniciar l'estudi ha estat facilitat per les Cambres de Comerç de Girona, Palamós i Sant Feliu de Guíxols a través de Camerdata que ha estat revista i depurat per a seleccionar les empreses que calia tenir en compte evitant duplicitats i d'altres activitats no estrictament relacionades amb l'economia blava.

A més a més gràcies a la col·laboració amb Corve, Ports de la Generalitat SL i l'Associació de Ports de Turisme i Esbarjo de Catalunya (Acpet) s'ha tingut informacions directes de les Confraries i de tots els clubs nàutics de la Costa Brava.

Els impactes directes es basen en la facturació generada per les empreses i els indirectes s'han quantificat analitzant i aplicant fonts estadístiques i d'estudis disponibles :

- S'han aplicat els multiplicadors de la Taula Input/output de l'economia catalana segons els sectors d'activitat (Idescat, 2011, revisada el 2014), que per a aquest estudi han estat els següents :

	Producció	Ocupació (per milió d'euros)	Valor afegit
Peix i altres productes pesca i aqüicultura	1,55	13,98	0,68
Altres materials de transport	1,48	9,02	0,45
Serveis transport marítim i per vies navegació interiors	1,67	10,45	0,77
Serveis esportius, recreatius i entreteniment	1,47	11,59	0,84
Serveis de menjars i begudes	1,57	11,77	0,81

- Per al sector turístic i per al context de l'economia de Girona s'han consultat i diverses fonts i estadístiques :
  - Memòria Econòmica de Catalunya 2021 i de les Cambres de Comerç de Girona 2021
  - Informe territorial de la demarcació de Girona 2022. Diputació de Girona
  - Medcruise Statistics 2021
  - BBVA: Anuari econòmic comarcal 2021

- CaixaBank: Despesa turística. Balanç temporada 2021
- Estadístiques oficials de l'INE i de l'IDESCAT :

S'han aplicat els valors disponibles per a l'any 2021 segons l'estadística oficial pel que fa als impactes de les despeses per turisme:

[Idescat. Indicadors anuals. Turisme dels residents de Catalunya. Despesa declarada.](#) : 56 euros de mitjana per persona i dia , considerant 1 dia¹ (turisme de residents).

[Idescat. Indicadors anuals. Turistes estrangers. Despesa declarada.](#): 154 euros de mitjana per persona i dia, considerant una estada mitjana de 3 dies² (turisme estranger).

[egatur0821.pdf \(ine.es\)](#)

També s'ha consultat el document de la Direcció General de Pesca i Afers Marítims de la Generalitat de Catalunya "Estratègia marítima de Catalunya 2030. Pla estratègic 2018-2021" (2018).

1.3 Context

El valor afegit brut (VAB) a preus constants (descomptada la inflació) de la demarcació de Girona ha crescut un 7,5% el 2021, segons ha estimat la Cambra de Comerç de Barcelona. Aquesta evolució està en línia amb la recuperació econòmica generalitzada que ha marcat aquest darrer any, després de la davallada arrel de la crisi sanitària i econòmica del 2020 (-14,2%, segons l'avançament del Banc d'Espanya). Aquesta increment és el més intens de totes les demarcacions i se situa 1,7 p.p. per sobre del de la mitjana catalana (5,8%).

VAB COMARCAL Variació en % l'any 2020			
	TOTAL	SECTOR SERVEIS	HOSTALERIA
ALT EMPORDÀ	-14,2	-15,1	-37
BAIX EMPORDÀ	-16	-17,3	-39,5
SELVA	-15,4	-20	-47,1
GIRONÈS	-11,20%	-12,5	-25,2
eix gironí	-13		

¹ Font: Idescat, a partir de dades de l'Estadística de moviments turístics en frontera i Enquesta de despesa turística de l'INE.

² La memòria econòmica 2021 de Les Cambres de Comerç de Girona estima 2,6 dies de mitjana dels turistes l'any 2021 a la Costa Brava, i de 2 dies al Pirineu.

	2020	2021	2022	2023
Previsió creixement				
PIB Catalunya	-11,5	5,6	4,4	0,9

Font: BBVA Research en base a l'INE

Per a l'any 2021 hem considerat una disminució del 37% de la facturació en conjunt per als establiments de restauració en zones dels ports de la Generalitat respecte d'una temporada normal del període previ a la Covid19

2. EL SECTOR PESQUER

Actualment el ports de la Costa Brava i segons dades facilitades directament des de les Confraries, compten amb la flota següent :

	FLOTA ACTUAL TOTAL A LA COSTA BRAVA
ARROSEGAMENT	67
ENCERCLAMENT	16
ARTESANAL	27
ALTRES MODALITATS	82
TOTAL	192

Cal dir, a tall il·lustratiu, que l'any 2017 es disposava d'una flota de 267 embarcacions, el que suposa una reducció del -28%.

2.1 Impacte econòmic directe.

Tal com es pot comprovar a les memòries de l'empresa Ports de la Generalitat, l'activitat de la flota pesquera del litoral gironí segueix destacant per registrar el major nombre de captures i el valor de venda més elevat del conjunt dels ports que gestiona l'empresa. Durant l'exercici 2021, en conjunt, han experimentat disminucions en el nombre de captures (-4,21 %), però en canvi el valor de venda ha augmentat (10,28 %) respecte de l' exercici 2020.

Valor del negoci de l'activitat pesquera. Any 2021	
PORT	milers d'euros
Llançà	4.307
El Port de la Selva	1.145
Roses	8.009
L'Escala	1.677
L'Estartit	-
Palamós	9.450
Sant Feliu de Guíxols	1.946
Blanes	8.542
TOTAL	35.076

SECTOR PESQUER

Nombre de confraries	Impacte econòmic directe (facturació)	Llocs de treball directes
8	35.076.000 euros	632

2.2 Impacte econòmic indirecte.

A la xifra de negoci total de l'any 2021 apliquem els multiplicadors corresponents de la Taula Input Output de l'economia catalana per a obtenir l'impacte indirecte generat (vegeu la pàgina 6):

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DEL SECTOR PESQUER
Impacte indirecte en base a la facturació agregada	19.291.800 euros
Aportacions a Ports de la Generalitat	1.092.702 euros
TOTAL IMPACTE INDIRECTE	20.384.502 euros

2.3 Impacte econòmic total

El resum de l'impacte econòmic total de l'any pel que fa al sector pesquer és:

	IMPACTE ECONÒMIC DEL SECTOR PESQUER
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	35.076.000 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	20.384.502 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC	55.460.502 euros

2.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació

Segons dades facilitades directament, els llocs de treball directes es distribueixen entre:

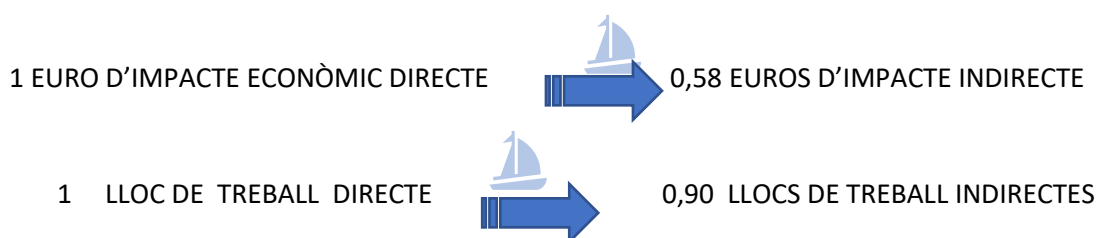
	LLOCS DE TREBALL DIRECTES
ARMADORS	196
MARINERS	400
SERVEIS GENERALS	36
TOTAL	632

D'acord amb això, els impactes directes i els indirectes, aplicant els multiplicadors input/output, en l'ocupació són :

	LLOCS DE TREBALL TOTALS DEL SECTOR PESQUER
LLOCS DE TREBALL DIRECTES	632
LLOCS DE TREBALL INDIRECTES	567
TOTAL LLOCS DE TREBALL	1.199

2.5 Multiplicadors

D'acord amb els valors anteriors, els multiplicadors que s'obtenen per a aquestes activitats són :

3. EL SECTOR DE COMERÇ PORTUARI

Les empreses dedicades a les activitats de moviment de mercaderies i persones en els ports de l'àmbit d'aquest estudi aporten aquest impacte directe segons les dades de facturació directe que ens han facilitat corresponents a l'any 2021:

3.1 Impacte econòmic directe

EMPRESES DE COMERÇ PORTUARI

Nombre d'empreses	Impacte econòmic directe (facturació)	Llocs de treball directes
3	4.350.691 euros	14

3.2 Impacte econòmic indirecte

A partir de l'impacte directe per facturació o volum de negoci obtenim l'impacte econòmic indirecte aplicant els multiplicadors :

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DEL COMERÇ PORTUARI
Impacte indirecte en base a la facturació agregada	2.914.963 euros
Aportacions a Ports de la Generalitat	391.854 euros
TOTAL IMPACTE INDIRECTE	3.306.817 euros

3.3 Impacte econòmic total

El resum de l'impacte econòmic total d'aquest sector és :

	IMPACTE ECONÒMIC DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	4.350.691 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	3.306.817 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC	7.657.508 euros

3.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació

Segons les informacions facilitades, més l'aplicació del multiplicador sectorial corresponent, tenim que els llocs de treball que suposen aquestes activitats són :

	LLOCS DE TREBALL DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA
LLOCS DE TREBALL DIRECTES	14
LLOCS DE TREBALL INDIRECTES	46
TOTAL LLOCS DE TREBALL	60

3.5 Multiplicadors

D'acord amb els valors anteriors, els multiplicadors que s'obtenen per a aquestes activitats són :

1 EURO D'IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE 0,76 EUROS D'IMPACTE INDIRECTE

1 LLOC DE TREBALL DIRECTE 3,29 LLOCS DE TREBALL INDIRECTES

4. EL SECTOR DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA

L'estructura empresarial de l'economia blava de Girona ha seguit la tendència econòmica general evolucionant cada cop més cap a una terciarització i diversificació dels serveis i una reducció d'empreses exclusivament industrials. En aquest sentit, en aquest apartat hem inclòs un grup d'empreses que podem considerar que la seva especialització és sobretot la del disseny i construcció d'embarcacions, que seria la nova formulació de les drassanes més clàssiques, i que aporten i poden aportar en els propers anys molt valor afegit i llocs de treball especialitzats i de qualitat. Sobretot si tenim en compte les transformacions productives i les noves formes de motorització sostenible i ecològica, les quals estan obrint importants línies de negoci potencial i estratègic. Tot això també suposa que en general aquestes empreses tenen una dimensió petita degut als seus serveis externalitzats però que generen activitats importants en temes de disseny, enginyeria, etc. i que en molts casos són professionals autònoms.

En l'apartat 5. incloem tot el grup d'empreses del comerç nàutic, que inclou compravenda però també les activitats de reparació i manteniments molt vinculades a les activitats de compravenda en la majoria de casos, tot i que també hi ha tallers dedicats majoritàriament al "repair i refit".

4.1 Impacte econòmic directe

Així doncs, en aquest apartat d'indústria nàutica més especialitzada en el disseny i construcció d'embarcacions, com una evolució i modernització de les antigues drassanes, hem comptabilitzat:

EMPRESES INDUSTRIALS

Nombre d'empreses	IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	Llocs de treball directes
8	5.600.000 euros	48

4.2 Impacte econòmic indirecte

D'acord amb la metodologia aplicada en aquest estudi, els multiplicadors corresponents de la Taula Input/Output de l'economia catalana per a quantificar l'impacte econòmic indirecte donen el resultat següent:

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA
Impacte indirecte en base a la facturació agregada	4.430.000 euros
TOTAL IMPACTE INDIRECTE	4.430.000 euros

4.3 Impacte econòmic total

	IMPACTE ECONÒMIC DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	5.600.000 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	4.430.000 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC	10.030.000 euros

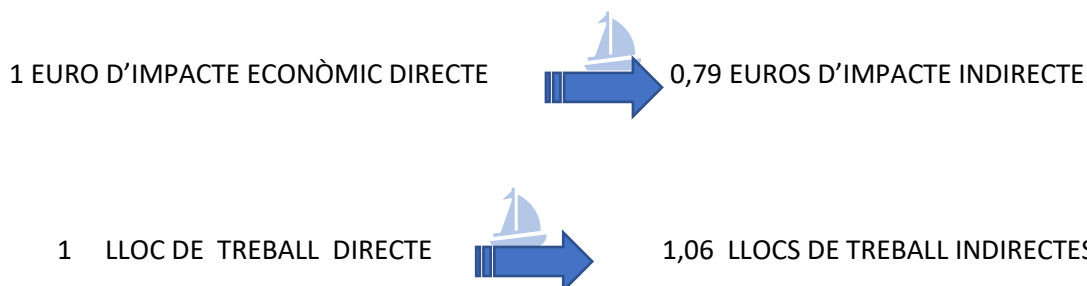
4.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació

Segons les informacions obtingudes i els multiplicadors corresponents tenim que els llocs de treball que suposen aquestes activitats són :

	LLOCS DE TREBALL DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA
LLOCS DE TREBALL DIRECTES	48
LLOCS DE TREBALL INDIRECTES	51
TOTAL LLOCS DE TREBALL	99

4.5 Multiplicadors

D'acord amb els valors anteriors, els multiplicadors que s'obtenen per a aquestes activitats són :

5. EL SECTOR DE LES EMPRESES DE COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS

Com dèiem al punt anterior, el procés global de terciarització de l'economia i en alguns casos d'industrialització del serveis ha portat a un augment de les activitats de serveis nàutics en general.

En aquesta línia, en col·laboració amb les Cambres de Comerç de Girona Palamós i Sant Feliu de Guíxols s'ha efectuat una anàlisi del cens d'empreses de les seves demarcacions que tenen com a activitats principals les del comerç nàutic. Aquestes empreses, per les seves característiques es dediquen tant a la compravenda d'embarcacions com també en molts casos a la reparació i manteniments.

El resultat d'aquesta anàlisi dona un teixit empresarial a la Costa Brava de 238 empreses. A partir d'aquí s'han fet consultes directes a les de més dimensió per conèixer la seva facturació i plantilla de l'any 2021, i també s'han fet cerques indirectes amb bases de dades.

En concret, aquesta estructura empresarial es caracteritza per 50 empreses amb facturació anual superior als 600.000 euros, de les quals 9 superen els 3 milions d'euros anuals, i 10 es situen entre 1,5 i 3 milions.

Amb l'anàlisi elaborada podem concloure que un 73,7% de la facturació d'aquest grup es concentra en 49 empreses (20,6% del total de la xarxa empresarial).

5.1 Impacte econòmic directe

De forma agregada tenim la següent xarxa empresarial i els seus impactes directes :

EMPRESES DE COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS

Nombre d'empreses	IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	Llocs de treball directes
239	168.807.891	1.029

5.2 Impacte econòmic indirecte

L'impacte econòmic indirecte aplicant el multiplicador input / output és :

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DEL COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS
Impacte indirecte en base a la facturació agregada	81.027.788 euros
Aportacions activitats de serveis a Ports de la Generalitat	762.476 euros
Aportacions activitats de tallers a Ports de la Generalitat	270.672 euros
TOTAL IMPACTE INDIRECTE	82.060.936 euros

5.3 Impacte econòmic total

Les dades exposades ens donen el següent total d' impacte econòmic d'aquest sector :

	IMPACTE ECONÒMIC DE LES EMPRESES DEL COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	168.807.891 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	82.060.936 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC	250.868.827 euros

5.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació

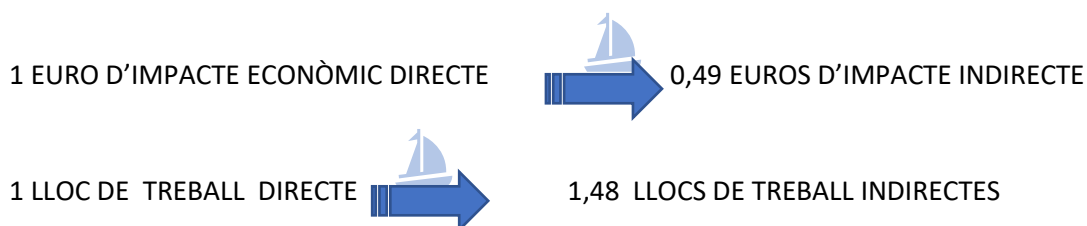
Segons les informacions obtingudes i els multiplicadors corresponents tenim que els llocs de treball que suposen aquestes activitats són :

	LLOCS DE TREBALL DE LES EMPRESES DEL COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS
LLOCS DE TREBALL DIRECTES	1.026
LLOCS DE TREBALL INDIRECTES	1.523
TOTAL LLOCS DE TREBALL	2.549

5.5 Multiplicadors

D'acord amb els valors anteriors, els multiplicadors que s'obtenen per a aquestes activitats són :

6. EL SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO

6.1 Oferta d'amarradors

L'estimació que fem de la dotació total d'amarradors existents a la Costa Brava és la que detallem en el quadre següent. S'han consultat diverses fonts i les dades de la darrera Memòria de l'empresa Ports de la Generalitat S.A. de l'any 2021 i les facilitades per l'ACPET:

PORTS	OFERTA D'AMARRADORS			TOTAL
	Gestió directe	Gestió indirecte fixos	temporals	
PORT BOU		290		
COLERA		145		
LLANÇÀ	6	490		496
EL PORT DE LA SELVA	552	317	12	881
ROSES	35	485		520
CANALS SANTA MARGARIDA		1.600		1.600
PORT MARINA EMPURIABRAVA		600		600
CANALS EMPURIABRAVA		4.592		4.592
SANT PERE PESCADOR		166		166
L'ESCALA	341	944		1.285
L'ESTARTIT	9	668		677
AIGUABLAVA		60		60
LLAFRANC		140		140

PALAMÓS	15	902	71	988
COSTA BRAVA PALAMÓS		223		223
PORT D'ARO		558		558
SANT FELIU DE GUÍXOLS	38	425		463
CN VELL ST. FELIU		98		98
CALA CANYELLES		134		134
BLANES	244	467		711
CLUB VELA BLANES		309		309
TOTALS	1.240	13.178	83	14.501

D'altra banda, en el sector de la nàutica esportiva i d'esbarjo, a més dels ports i clubs cal tenir en compte d'altres dotacions annexes o auxiliars que han donat servei a les activitats nàutiques durant molt temps i que en alguns casos els darrers anys s'han reduït en part. Són les corresponents a les boies i zones de varada existents en diferents municipis del litoral gironí. Consultant les web dels municipis i d'altres fonts, fem l'estimació següent dels polígons i camps de boies més importants (tot i que hi ha petits camps a d'altres municipis com Roses, L'Escala, Calonge, a banda de les zones de varada i marines seques que no considerem):

	Estimació del total de boies per municipi
Cadaqués	850
Palafrugell (Tamariu, Llafranc, Calella)	860
Begur	500
Tossa	450
D'altres camps petits	150
TOTAL	2.810

6.2 Impactes econòmics directes i indirectes

En el marc d'aquest estudi d'impacte directe i indirecte, amb valors de l'exercici 2021, considerem com a impacte econòmic directe del sector nàutic :

- El volum de negoci generat pels clubs nàutics.
- El volum de negoci que generen els amarradors de gestió directe de Ports de la Generalitat (ingressos de la Taxa TA5).
- L'estimació del que generen els lloguers de boies (2.810 boies, a les que apliquem un preu mig de 2.000 euros atès que hi ha zones amb preus més elevats (cas de la zona de la Costa Brava centre) i d'altres amb preus per sota d'aquesta, en el context de l'any 2021).

D'acord amb això, l'impacte econòmic directe de la nàutica esportiva i d'esbarjo suposa :

	IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO
Clubs Nàutics	35.574.151
Amarradors Ports de la Generalitat (Taxa TA5)	1.426.816
Boies	5.620.000
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE DE LA NÀUTICA	42.620.967

Aquestes xifres no inclouen les activitats de les Estacions nàutiques de Roses-Cap de Creus, Estartit-Illes Medes i Palamós.

A aquest impacte directe hi apliquem el multiplicador de la Taula Input Output 2011 de l'economia catalana corresponent a les activitats del serveis esportius, recreatius i d'entreteniment:

	Producció	Ocupació (per milió d'euros)	Valor Afegit
Serveis esportius, recreatius i entreteniment	1,47	12,54	0,84

Pel que fa a l' **impacte econòmic indirecte** generat per aquestes activitats directes, els conceptes que considerem i quantifiquem en la nostra anàlisi són els següents :

- Clubs Nàutics (aplicant el multiplicador input/output)
- Impacte no inclòs en l'impacte directe provinent de disposar de la dotació dels amarres dels Canals de Santa Margarida i Empuriabrava (aplicant la mitjana de facturació per amarra en un club)
- Els ports de la nàutica generen unes afluències de turisme nàutic mitjançant les embarcacions de trànsit, així com pels esdeveniments socials i esportius (regates, competicions, etc.) que hi tenen lloc. Durant l'any 2021 aquestes afluències, sense tenir en compte les embarcacions amb base als ports, han ascendir a un total de 358.730 persones. Suposem una distribució del 40% d'aquest total en residents a Catalunya i un 60 % de no resident. Apliquem per a cada cas un valor a partir de les dades de despesa turística per persona de l' Idescat de l'any 2021 per a residents i no residents³

Aquests conceptes i les seves valoracions ens donen aquestes impactes econòmics indirectes :

³ Vegeu la nota sobre valors aplicats a la pàgina 7 , apartat 1.2 de metodologia

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO
Activitats de l'impacte directe (amarradors i boies, aplicant el multiplicador input/output)	20.031.854 euros
Impacte no inclòs en l'impacte directe dels amarres dels Canals de Santa Margarita i Empuriabrava (aplicant la mitjana de facturació per amarre en un club)	31.676.034 euros
Turisme transeünts i esdeveniments esportius i socials	107.475.358 euros
Aportació a Ports a Generaliats (excepte TA5)	2.379.838 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DE LA NÀUTICA	161.563.084 euros

Per tant, el total de l'impacte econòmic directe i indirecte del conjunt del sector nàutic al litoral gironí és de :

	TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DEL SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO DE LA COSTA BRAVA
Impacte econòmic directe	42.620.967 euros
Impacte econòmic indirecte	161.563.084 euros
TOTAL	204.184.051 euros

6.3 Impacte directe i indirecte en l'ocupació.

Les dades directes obtingudes amb la col·laboració de l'ACPET i les elaborades en el punt anterior ens donen el següents impactes directes i indirectes de la nàutica en la creació de llocs de treball:

	IMPACTE DIRECTE DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO EN L'OCUPACIÓ
	Llocs de treball
Clubs Nàutics	369
Amarradors Ports de Catalunya (1)	62
Boies(1)	141
TOTAL IMPACTE DIRECTE DE LA NÀUTICA EN L'OCUPACIÓ	572

(1)Aplicant la mitjana de 5 llocs per 100 amarradors que s'obtenen en el cas dels clubs

D'altra banda, a partir dels càlculs anteriors l'ocupació indirecte que es genera aplicant el multiplicador input/output és :

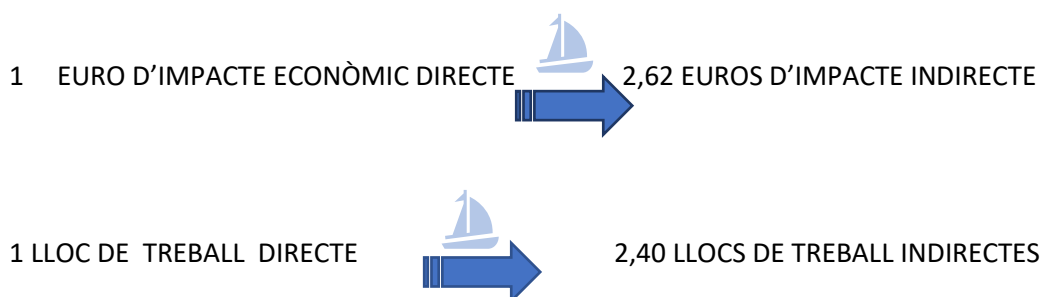
	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO Llocs de treball
Activitats de l'impacte directe (amarradors i boies, aplicant el multiplicador input/output)	534
Impacte (no inclòs en l'impacte directe) dels amarres dels Canals de Santa Margarita i Empuriabrava	398
Turisme transeünts	722
TOTAL IMPACTE INDIRECTE DE LA NÀUTICA EN L'OCUPACIÓ	1.654

En conseqüència, el total de llocs de treball que generen les activitats directes i indirectes del sector nàutic a la Costa Brava és de :

	TOTAL IMPACTE DEL SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO DE LA COSTA BRAVA EN L'OCUPACIÓ Llocs de treball totals
Impacte directe	572
Impacte indirecte	1.654
TOTAL LLOCS DE TREBALL DE LA NÀUTICA	2.226

6.4 Multiplicadors

Dels imports anteriors obtenim els multiplicadors següents :

7. VAIXELLS TURÍSTICS I ACTIVITATS SUBAQUÀTIQUES

En aquest capítol incloem les activitats relacionades amb els **vaixells turístics d'excursions d'àmbit local, els creuers i també els de les empreses i centres de busseig**.

Cal destacar que aquestes activitats turístiques de l'economia blava han estat especialment afectades per la frenada del moviment de persones deguda a les mesures sociosanitàries anti Covid19 i els seus controls sobre el turisme i els clients d'aquests serveis en general.

En aquest sentit, els representants dels sectors de les activitats subaquàtiques estimen per exemple que la facturació s'ha situat per sota un 25% en termes generals respecte d'un exercici normal.

D'altra banda, a la Memòria de l'any 2021 de Port de la Generalitat ens permet dimensionar aquesta activitat corresponent als vaixells turístics que operen a la Costa Brava realitzant excursions marítimes.

7.1 Impactes econòmics directes i indirectes

Tal i com s'explica a l'esmentada Memòria, aquest sector de l'economia blava inclou activitats econòmiques com la restauració, lloguers d'embarcacions, vaixells turístics locals i altres activitats (submarinisme, comerços, etc.). A la Memòria es destaca que "durant l'exercici 2020 no es va registrar l'activitat de creuers, va estar un efecte directe de la pandèmia COVID-19" Tanmateix, es recorda que en l'exercici 2019 es van registrar 45 escales al port de Palamós i 5 al port de Roses i un total de 56.731 creueristes. En l'exercici 2021 s'han registrat 7 escales a Palamós i 2 a Roses, el total de creueristes ha estat de 3.947

Per tant, la xifra de persones creueristes de 2021 suposa un reducció del -93,1% respecte de la de l'any 2019, quan encara va ser una temporada normal. L'anuari estadístic de Medcruise avalua en un -81,1% la disminució de creueristes l'any 2021 a la regió del "WestMed"

D'altra banda, els vaixells destinats al tràfic turístic local que operen en els ports gestionats per l'empresa han registrat 168.154 passatgers (80.486 usuaris més que l'any 2020). Els ports de la Costa Brava han concentrat el 38 % d'aquesta activitat amb 63.482 visitants (37.285 més que l'exercici 2020), i les Illes Medes és la destinació turística més sol·licitada amb 53.199 visitants. Recordar que aquest indret l'any anterior va rebre 35.192 visitants.

NOMBRE DE PASSATGERS DELS VAIXELLS TURÍSTICS. ANY 2021

PORT	TURISME U.E.	TURISME LOCAL	TOTAL
Port de la Selva		130	130
Roses	115	4.664	4.779
L'Escala		6.483	6.483

L'Estartit		43.201	43.201
Palamós	3.832	4.268	8.100
Sant Feliu de Guíxols		393	393
Blanes		4.343	4.343
TOTAL	3.947	63.482	67.429

EMPRESES D'EMBARCACIONS DE TURISME MARÍTIM I DE BUSSEIG			
	Nombre d'empreses	IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE (facturació)	Llocs de treball directes
TURISME MARÍTIM	23	5.636.000 euros	112
EMPRESES I CENTRES DE BUSSEIG	60	4.655.464 euros	350
TOTAL	83	10.291.464 euros	462

Per a quantificar l'impacte econòmic d'aquest moviment de passatgers apliquem els mateixos valors que en el capítol sobre els transeünts dels ports: per al turisme local, 56 euros per persona i dia, i per a l'estranger 156 euros (en base a les estadístiques de despesa turística de l' Idescat)⁴.

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE
TURISME MARÍTIM	
Impacte indirecte en base a la facturació agregada	3.776.120 euros
Despesa turismo marítim local	3.554.992 euros
Despesa turisme creuers	1.823.514 euros
Aportacions a Ports de la Generalitat:	
Creuers	25.579, euros
Turisme local	125.597 euros
Serveis turístics	81.721 euros
Empreses de lloguer	309.126 euros
TOTAL IMPACTE INDIRECTE DEL TURISME MARÍTIM	9.696.648 euros
CENTRES DE BUSSEIG (multiplicador Input Output)	2.188.068 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	11.884.716 euros

⁴ Vegeu l'apartat 1.2 de metodologia a la pàgina 7 d'aquest Informe

7.2 Impacte econòmic total

	IMPACTE ECONÒMIC DEL TURISME MARÍTIM
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	10.291.464 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	11.884.716 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC	22.176.180 euros

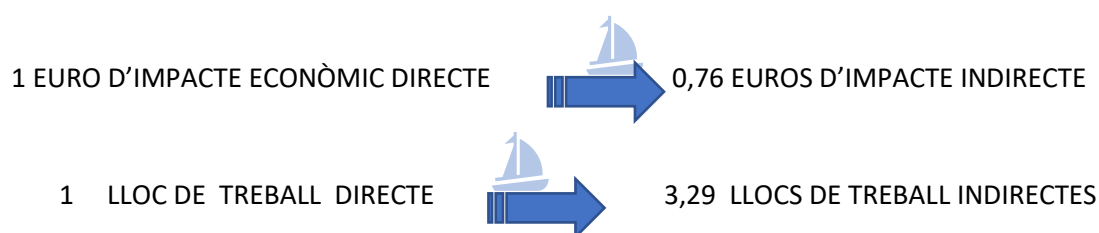
7.3 Impacte directe i indirecte en l'ocupació

Segons les informacions facilitades, més l'aplicació del multiplicador sectorial corresponent, tenim que els llocs de treball que suposen aquestes activitats són :

	LLOCS DE TREBALL DE LA INDÚSTRIA NÀUTICA
LLOCS DE TREBALL DIRECTES	
Turisme marítim	112
Centres de busseig	350
TOTAL DIRECTES	462
Turisme marítim	59
Centres de busseig	58
LLOCS DE TREBALL INDIRECTES	117
TOTAL LLOCS DE TREBALL	579

7.4 Multiplicadors

D'acord amb els valors anteriors, els multiplicadors que s'obtenen per a aquestes activitats són :

8. RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES

Les activitats de restauració i la seva relació amb l'economia blava en unes comarques costaneres sempre tenen una valoració que pot ser molt àmplia, incloent-hi totes les dels municipis costaners, o bé pot ser més estricte i acotar-les a les del front marítim o només a les que estrictament estan ubicades en les zones portuàries. De fet, aquest criteri i les seves acotacions afecta tot el sector de l'hostaleria i serveis a primera línia de platja i de la costa en general.

A efectes d'aquest estudi i per a una quantificació hem estimat aquestes activitats que es troben ubicades exclusivament en les zones portuàries i de clubs nàutics. A més com hem anat dient al llarg d'aquest estudi, l'any 2021 encara està força afectat per la progressiva normalització post Covid19 que impacte fortament en tot el sector turístic, hotelier i de la restauració.

Hem analitzat les dades de les memòries de Ports de la Generalitat i les facturacions per cànon i activitats. A la memòria de l'exercici 2021 es detalla que l'activitat de la restauració representa el 60% del sector turístic i el 76% d'aquesta activitat es concentra en 6 ports, Arenys de Mar (25%), Cambrils (17%), Vilanova i la Geltrú (14%), Palamós (7%), Sant Carles de la Ràpita (7%) i El Port de la Selva (6%). També hem tingut en compte l'estudi d'impacte elaborat per Ports de la Generalitat amb dades de 2017. Els establiments considerats representen aproximadament un 14,1% del total d'establiments en l'àmbit de les zones portuàries de Ports de la Generalitat del conjunt de Catalunya, i la proporció de facturació del negoci seria de 21,8 milions d'euros. Aplicant una reducció per la situació post Covid 19 (vegeu l'apartat de context socioeconòmic a la pàgina d'aquest estudi): l'any 2021 hem considerat una disminució del 37% en conjunt per als establiments de restauració en zones dels ports de la Generalitat respecte d'una temporada normal del període previ a la Covid19. Per al nombre de treballadors hem aplicat la mitjana per establiment (3,5 a temps complet).

D'altra banda, amb la col·laboració de l'Acpet i de les Cambres de Comerç de Girona hem estimat també el nombre d'establiments ubicats en les zones dels clubs nàutics així com la seva mitjana de facturació i plantilla.

Atenent a totes aquestes estimacions, les dades totals que s'obtenen per a l'any 2021 de la restauració en zones de ports i clubs nàutics són les següents :

8.1 Impacte directe de la restauració en zona portuària

EMPRESES RESTAURACIÓ EN ESPAIS PORTUARIS

Nombre d'empreses	IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE (facturació)	Llocs de treball directes

57	8.550.000	209

8.2 Impacte indirecte de la restauració en zona portuària

Per als impactes indirectes incloem els derivats del multiplicador input/output de la restauració i les aportacions en conceptes de cànon i taxes a Ports de la Generalitat :

	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DE LA RESTAURACIÓ
Impacte indirecte en base a la facturació agregada	4.873.500 euros
Aportacions a Ports de la Generalitat per cànon i taxes	282.741 euros
TOTAL IMPACTE INDIRECTE	5.156.241 euros

8.3 Impacte econòmic total

	IMPACTE ECONÒMIC DE LA RESTAURACIÓ
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	8.550.000 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	5.156.241 euros
TOTAL IMPACTE ECONÒMIC	13.706.241 euros

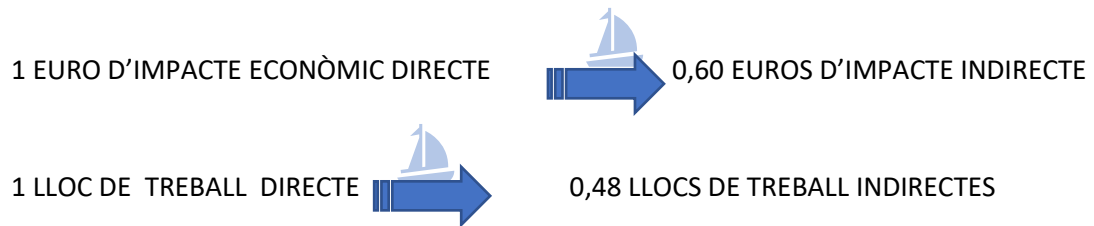
8.4 Impacte directe i indirecte en l'ocupació

Segons l'anàlisi que hem elaborat, més l'aplicació del multiplicador sectorial corresponent, tenim que els llocs de treball que suposen aquestes activitats són :

	LLOCS DE TREBALL DE LA RESTAURACIÓ
LLOCS DE TREBALL DIRECTES	209
LLOCS DE TREBALL INDIRECTES	101
TOTAL LLOCS DE TREBALL	310

8.5 Multiplicadors

D'acord amb els valors anteriors, els multiplicadors que s'obtenen per a aquestes activitats són :

9. CONCLUSIONS: ELS IMPACTES ECONÒMICS I EN LLOCS DE TREBALL TOTALS DE L'ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA

En aquest capítol presentem els totals que obtenim dels impactes directes i indirectes de cada sector, a nivell econòmic i nombre de llocs de treball, segons el presentat en els capítols anteriors, això com els pesos de cada gran subsector de l'economia blava de la Costa Brava.

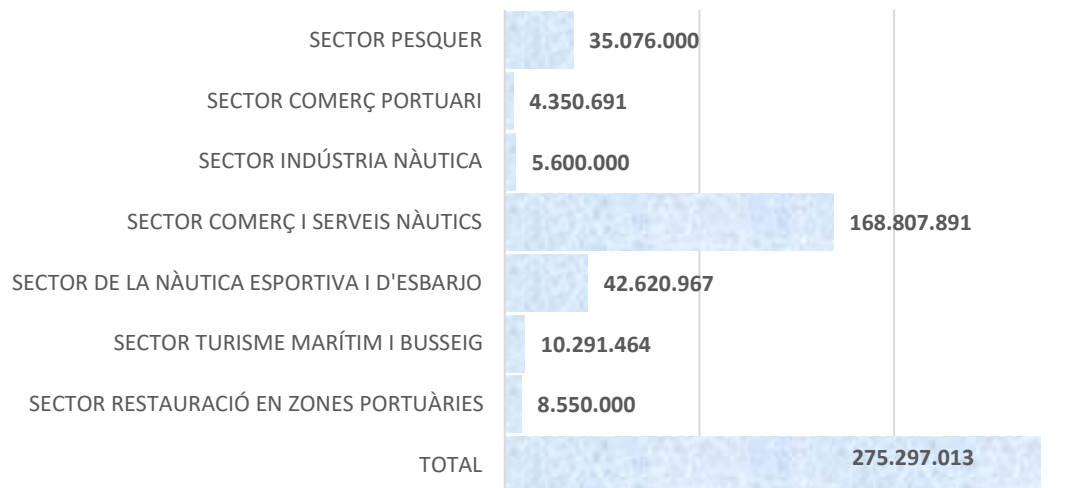
Els quadres i gràfics que resumeixen aquests totals són els següents

9.1 Impactes socioeconòmics directes

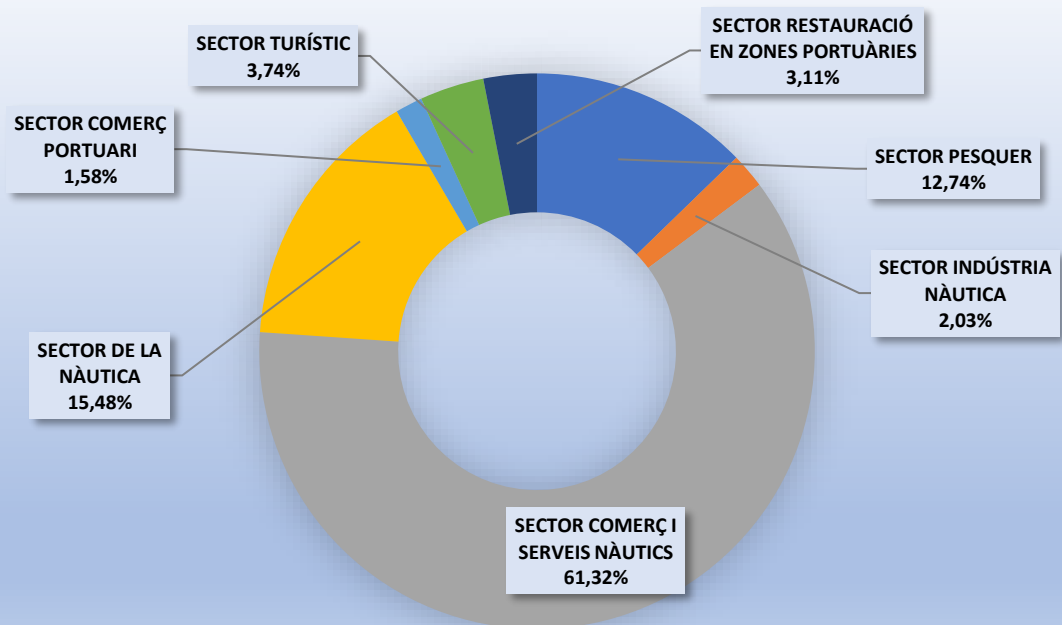
Els impactes directes de l'economia blava de la Costa Brava provenen sobretot de les empreses dedicades a la venda d'embarcacions i serveis i materials complementaris a aquest negoci, que concentren el 62,4% de l'impacte econòmic directe total, i el 35,6% de l'ocupació directe:

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE PER SECTORS		
	IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE	
	en euros	%
SECTOR PESQUER	35.076.000	12,74
SECTOR COMERÇ PORTUARI	4.350.691	1,58
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	5.600.000	2,03
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	168.807.891	61,32
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	42.620.967	15,48
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	10.291.464	3,74
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	8.550.000	3,11
TOTAL	275.297.013	100,00

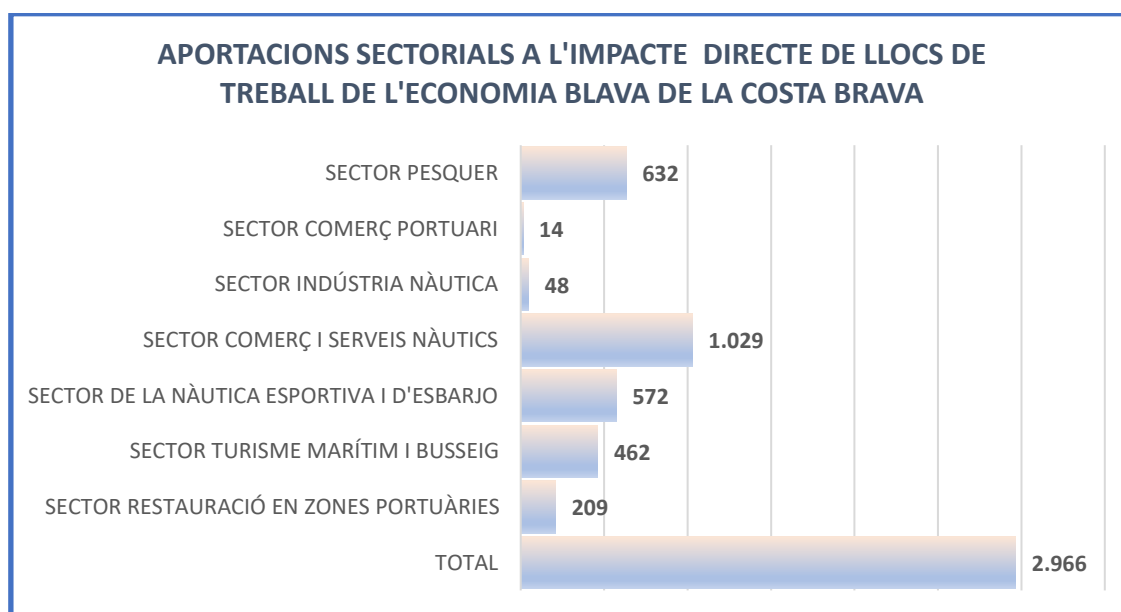
APORTACIONS SECTORIALS A L'IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE DE L'ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA

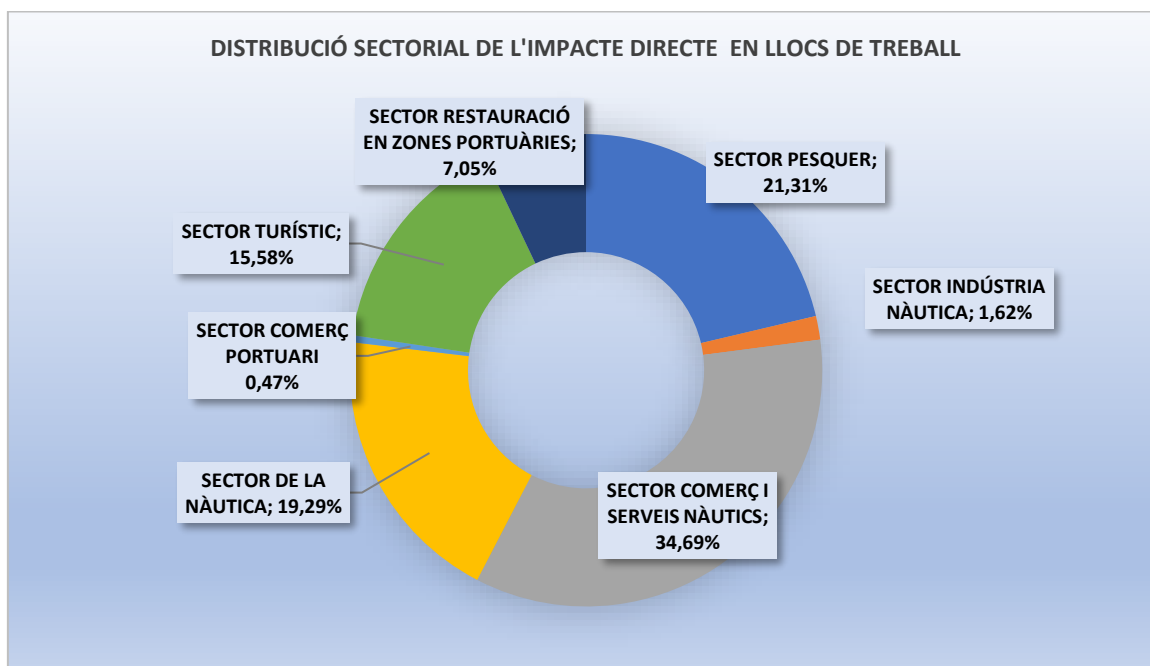

DISTRIBUCIÓ SECTORIAL DE L'IMPACTE ECONÒMIC DIRECTE

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
IMPACTE DIRECTE EN LLOCS DE TREBALL PER SECTORS		
	IMPACTE DIRECTE	
	Llocs de treball	%
SECTOR PESQUER	632	21,31
SECTOR COMERÇ PORTUARI	14	0,47
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	48	1,62
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	1.029	34,69
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	572	19,29
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	462	15,58
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	209	7,05
TOTAL	2.966	100,00

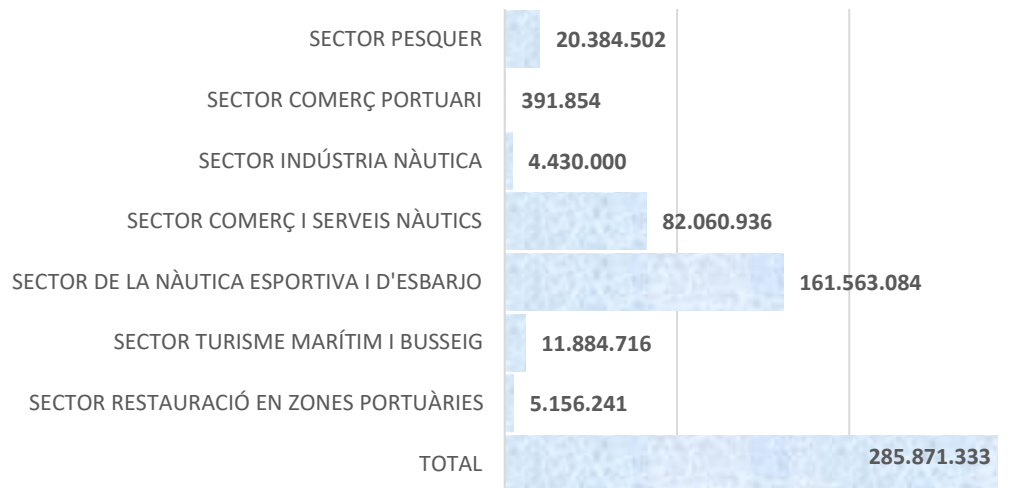

9.2 Impactes socioeconòmics indirectes

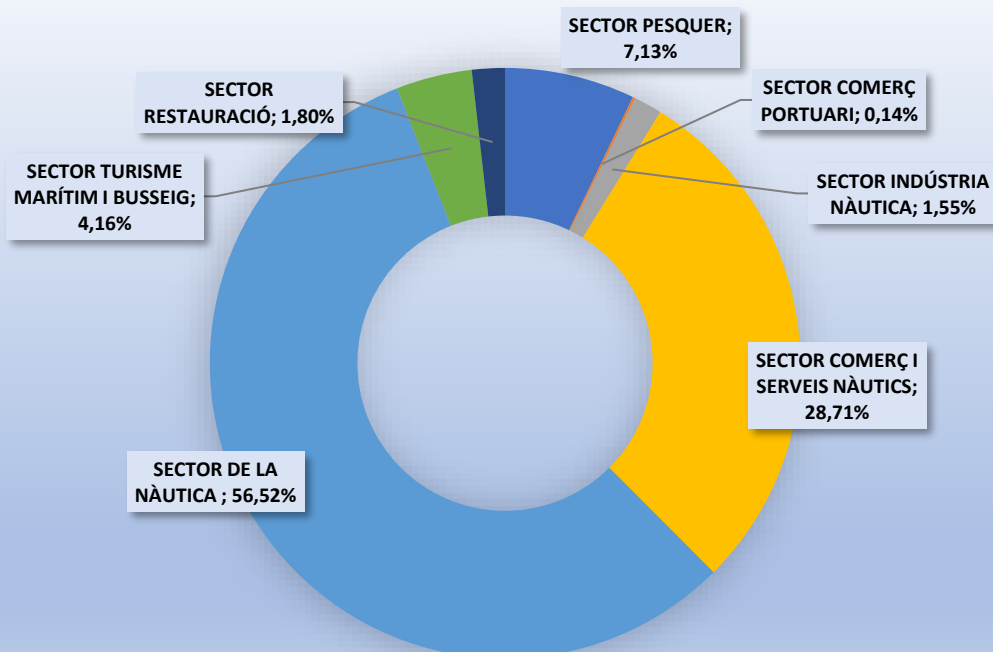
A diferència dels impactes directes, podem comprovar que els indirectes els aporten en primer lloc i de forma clara les activitats de la nàutica esportiva i d'esbarjo, a conseqüència de la seva capacitat d'atracció i generació de despesa turística que repercuteix en els entorns dels municipis amb ports i clubs nàutics. Suposen el 57,4% del total d'impactes econòmics indirectes de l'economia blava de la Costa Brava, i el 42% del total de llocs de treball indirectes:

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE PER SECTORS		
	IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE	
	en euros	%
SECTOR PESQUER	20.384.502	7,13
SECTOR COMERÇ PORTUARI	391.854	0,14
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	4.430.000	1,55
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	82.060.936	28,71
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	161.563.084	56,52
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	11.884.716	4,16
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	5.156.241	1,80
TOTAL	285.871.333	100,00

APORTACIONS SECTORIALS A L'IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE DE L'ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA

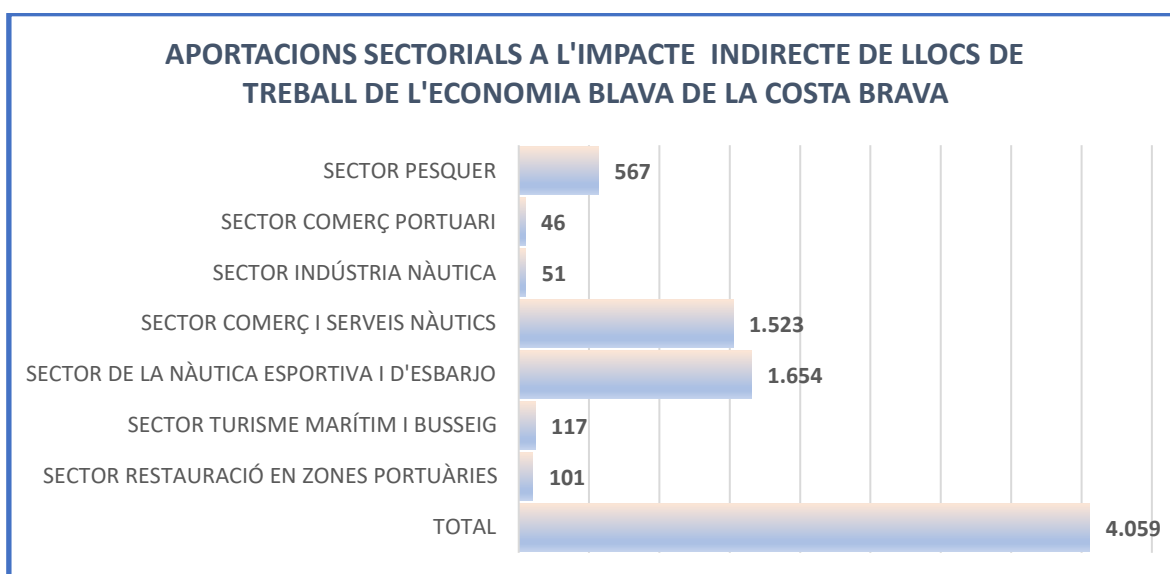

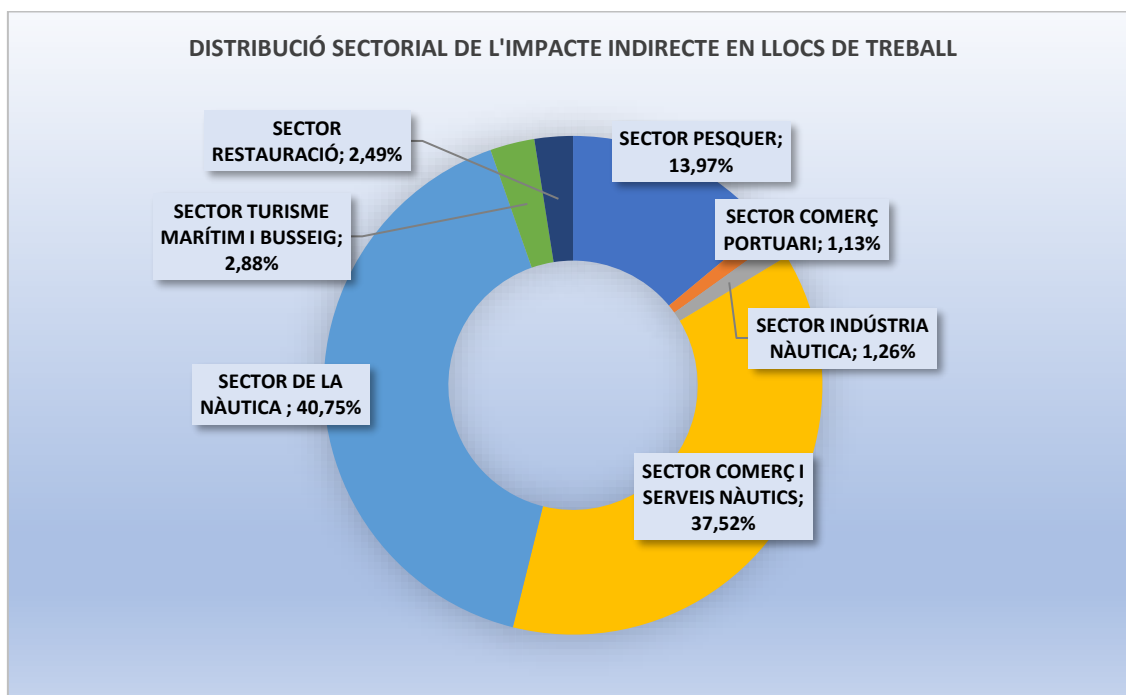
DISTRIBUCIÓ SECTORIAL DE L'IMPACTE ECONÒMIC INDIRECTE

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
IMPACTE INDIRECTE EN LLOCS DE TREBALL PER SECTORS		
	IMPACTE INDIRECTE	
	Llocs de treball	%
SECTOR PESQUER	567	13,97
SECTOR COMERÇ PORTUARI	46	1,13
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	51	1,26
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	1.523	37,52
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	1.654	40,75
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	117	2,88
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	101	2,49
TOTAL	4.059	100,00

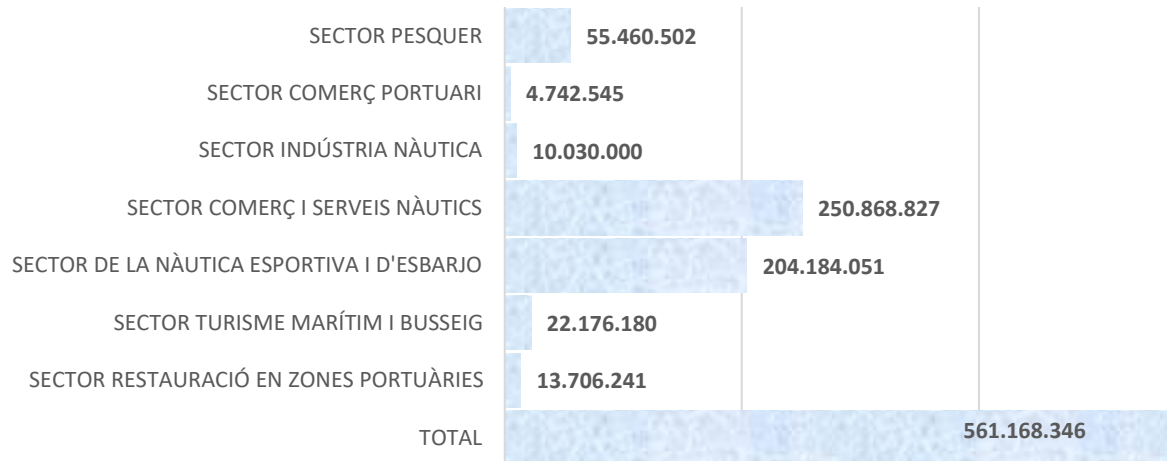

9.3 Resum dels Impactes socioeconòmics totals i multiplicadors.

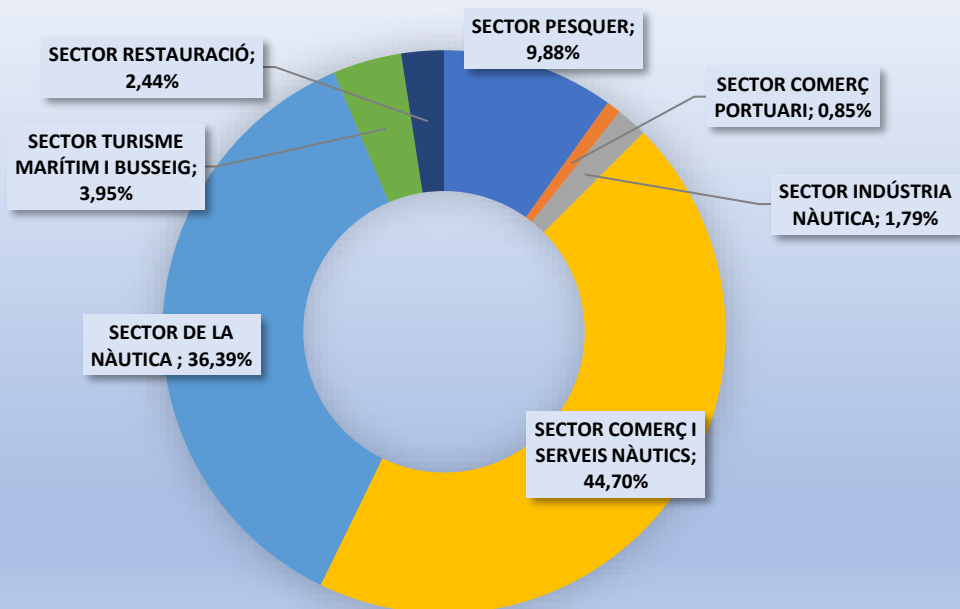
L'impacte econòmic total de l'economia blava de la Costa Brava es concentra en un 82,4% en el volum de negoci de les empreses de comerç i serveis nàutics i en les activitats de la nàutica esportiva i d'esbarjo. Sobre el total dels llocs de treball el seu pes arriba a un 70%.

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
IMPACTE ECONÒMIC TOTAL PER SECTORS		
	IMPACTE ECONÒMIC TOTAL	
	en euros	%
SECTOR PESQUER	55.460.502	9,88
SECTOR COMERÇ PORTUARI	4.742.545	0,85
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	10.030.000	1,79
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	250.868.827	44,70
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	204.184.051	36,39
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	22.176.180	3,95
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	13.706.241	2,44
TOTAL	561.168.346	100,00

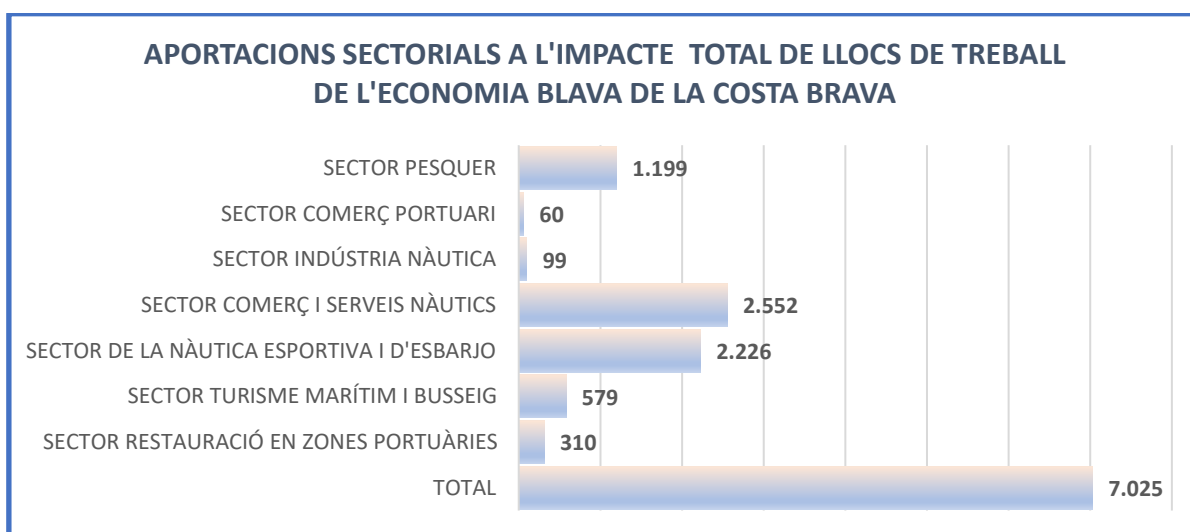
APORTACIONS SECTORIALS A L'IMPACTE ECONÒMIC TOTAL DE L'ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA

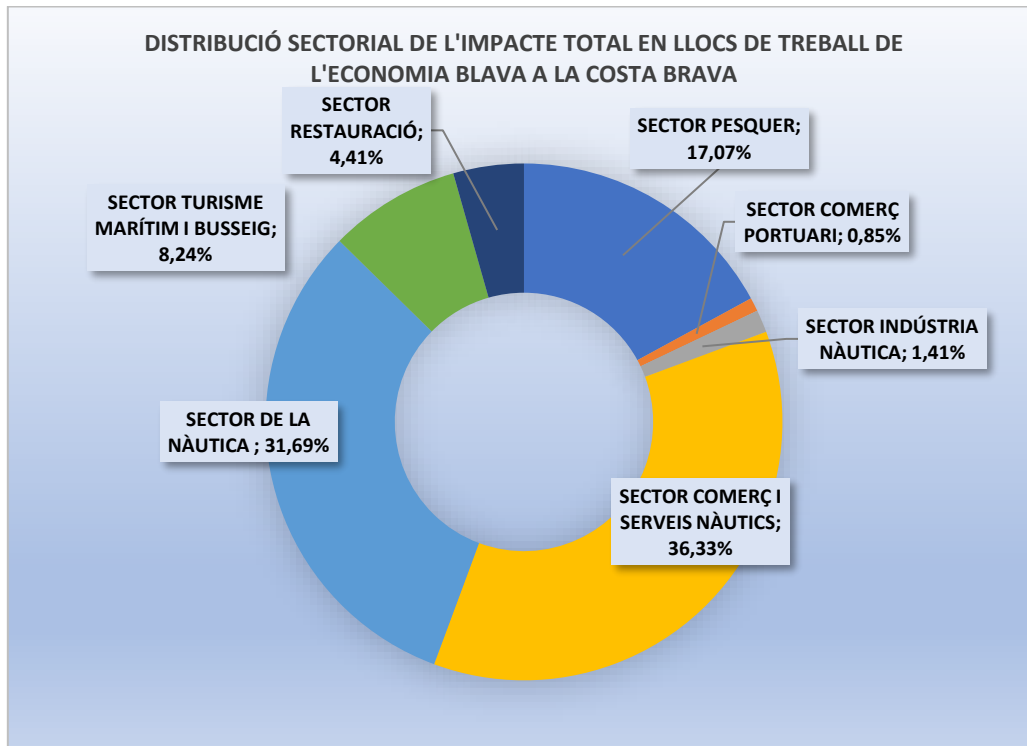

DISTRIBUCIÓ SECTORIAL DE L'IMPACTE ECONÒMIC DE L'ECONOMIA BLAVA A LA COSTA BRAVA

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
IMPACTE TOTAL EN LLOCS DE TREBALL PER SECTORS		
	IMPACTE TOTAL	
	Llocs de treball	%
SECTOR PESQUER	1.199	17,07
SECTOR COMERÇ PORTUARI	60	0,85
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	99	1,41
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	2.552	36,33
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	2.226	31,69
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	579	8,24
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	310	4,41
TOTAL	7.025	100,00

MULTIPLICADORS

	MULTIPLICADOR ECONÒMIC		MULTIPLICADOR DE L'OCUPACIÓ	
TOTAL SECTORS ECONOMIA BLAVA	1 EURO D'IMPACTE DIRECTE	1,04	1 LLOC DE TREBALL DIRECTE	1,37
NÀUTICA	1 EURO D'IMPACTE DIRECTE	5,82	1 LLOC DE TREBALL DIRECTE	5,64

9.4 Estructura empresarial i VAB

Amb les dades obtingudes i analitzades en aquest estudi arribem a una estimació de la **dimensió empresarial de l'economia blava** de la Costa Brava que està molt basada en petites empreses, amb una mitjana de 5 treballadors.

Òbviament, aquesta atomització està molt condicionada pel gran pes del teixit empresarial del sector de serveis i comerç nàutics però, no obstant això, podem apuntar la necessitat d'impulsar eines i fórmules de col·laboració en estratègies comuns per reforçar la competitivitat i els interessos econòmics i empresarials de pimes i autònoms del sector :

ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA ESTRUCTURA EMPRESARIAL					
	Nombre d'empreses	%	Nombre de llocs de treball directes	%	Dimensió treballadors per empresa
SECTOR PESQUER (armadors i confraries)	204	33,33	632	22,87	3
SECTOR COMERÇ PORTUARI	3	0,49	14	0,51	5
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	8	1,31	48	1,74	6
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	239	39,05	1.029	37,24	4
SECTOR DE LA NÀUTICA (només clubs)	18	2,94	369	13,36	21
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	83	13,56	462	16,72	6
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	57	9,31	209	7,56	4
TOTAL	612	100,00	2.763	100,00	5

Recordem, pel que fa al **Valor Afegit Brut**, que aquest concepte fa referència a la riquesa generada durant l'exercici en base al valor de la producció realitzada i deduint-ne els consums intermedis emprats per a poder produir els productes o serveis (primeres matèries, subministraments i consums, etc.).

Per a avaluar aquest VAB s'apliquen els multiplicadors sectorials corresponents de la Taula Input Output de l'economia catalana i és l'aportació al VAB del territori. Els valors que s'obtenen a partir de la facturació (impactes directes) són els següents :

VALOR AFEGIT BRUT DE L'ECONOMIA BLAVA DE LA COSTA BRAVA		
Euros. Any 2021		
	VAB a preus corrents	%
SECTOR PESQUER	23.851.680	15,26
SECTOR COMERÇ PORTUARI	3.350.032	2,14
SECTOR INDÚSTRIA NÀUTICA	2.520.000	1,61
SECTOR COMERÇ I SERVEIS NÀUTICS	75.963.551	48,59
SECTOR DE LA NÀUTICA ESPORTIVA I D'ESBARJO	35.801.612	22,90
SECTOR TURISME MARÍTIM I BUSSEIG	7.924.427	5,07
SECTOR RESTAURACIÓ EN ZONES PORTUÀRIES	6.925.500	4,43
TOTAL	156.336.803	100,00

10. ALTRES INFORMACIONS

10.1 Aportacions a Ports de la Generalitat SL

Per a l'àmbit i els objectius d'aquest estudi s'han considerat les aportacions en concepte de taxes i cànon que generen les activitats econòmiques ubicades en les zones portuàries competència de Ports de la Generalitat, SL :

PORTS
ZMT Girona
El Port de la Selva
Roses
L'Escala
L'Estartit
Palamós
Sant Feliu de Guíxols
Blanes
Llançà

CÀNONS I TAXES	
CA1	Cànon activitat
E3	Subministrament Llum i aigua
E6	Altres (gravacions, comandaments, producció energia, ...)
TA1	Taxa entrada i estada vaixells
TA2	Taxa atracada vaixells
TA3M	Taxa càrrega, descàrrega, transbordament i trànsit mercaderies
TA3P	Taxa d'embarcament, desembarcament i trànsit de passatgers en règim de passatge
TA4	Taxa pesca fresca
TA5	Taxa embarcacions esportives o lleure
TA6	Taxa estacionament vehicles
TO1	Taxa ocupació privativa del domini públic portuari
TO2	Taxa emmagatzematge mercaderies
TO3	Taxa ocupació del domini públic portuari amb béns mobles
TP1	Taxa utilització bàscula
TP2	Taxa seguretat portuària

Les dades resultants segons la memòria econòmica financera de Ports de la Generalitat, SL , s'han anat incorporant als impactes indirectes de cada sector explicat en els capítols anteriors segons la seva activitat. Els totals són els següents, on hi destaca el pes de més del 50% que aporten els ports esportius i d'esbarjo :

PORTS DE LA GENERALITAT XIFRA NEGOCI NET PER ACTIVITATS ANY 2021		
	(Total Cànon i Taxes)	% aportació segons activitat
	PORTS ZONA NORD	
AQÜICULTURA	54.049,71	0,76
COMERCIAL	391.854,46	5,48
CREUERS	25.578,67	0,36
ESPORTIU	3.806.653,20	53,25
INDUSTRIAL	270.671,64	3,79
LLOGUER	309.126,23	4,32
PESCA	1.038.652,36	14,53
RESTAURACIÓ	282.740,51	3,95
SERVEIS	762.476,18	10,67
TURISTIC	81.720,88	1,14
VAIXELLS TUR. LOCALS	125.596,56	1,76
TOTAL Exercici 2021	7.149.120,40	100,00

(dades facilitades per Ports de la Generalitat)

11. CONCLUSIONS DE LES ENTREVISTES PERSONALS: PUNTS DÈBILS I AMENACES ENFRONT A PUNTS FORTS I OPORTUNITATS.

En l'elaboració d'aquest estudi s'ha inclòs una investigació qualitativa basada en la realització d'entrevistes personals a persones representatives dels àmbits més relacionats amb l'economia blava del litoral de Girona (clubs i empreses de la nàutica, turisme, indústria, administració, protecció mediambiental, activitats). L'objectiu és el d'aportar un context de visió àmplia, alhora crítica i estratègica sobre la situació i les perspectives de l'economia blava de la Costa Brava.

El guió general de les entrevistes s'ha basat en aquest punts però amb un desenvolupament totalment obert en funció de l'expertesa i àmbit de treball de cada persona :

- a. Presentació dels objectius de l'estudi d'impactes de l'economia blava de la Costa Brava i entitats que l'impulsen.
- b. Valoració de la importància i situació actual postCovid de les activitats de l'economia blava.
- c. Principals colls d'ampolla o frens que afecten el seu desenvolupament.
- d. Necessitats i factors que afecten l'activitat de les empreses de l'economia blava de la Costa Brava.
- e. Estratègies de futur per a la dinamització sostenible del sector i les empreses. Línia de treball a impulsar.

Sectors i àmbits entrevistats (en total 13 entrevistes)

- ✓ ATA (Associació Turística d'Apartaments Costa Brava - Pirineus)
- ✓ Grup Costa Brava Centre.
- ✓ Associació Catalana de Ports Esportius i Turístics (ACPET)
- ✓ Ports de la Generalitat
- ✓ Federació Catalana de Vela
- ✓ Patronat de Turisme Girona Costa Brava
- ✓ Hostaleria Costa Brava Sud
- ✓ Confraria de Pescadors
- ✓ Parc Natural del Montgrí
- ✓ Empresaris de comerç nàutic

A continuació presentem l'anàlisi i conclusions dels continguts més destacats, atesa la reiteració i coincidència que hem constatat durant aquestes entrevistes i que ens permeten emmarcar des d'una perspectiva d'opinió i visió estratègica les activitats del sector mar, els seus frens o colls d'ampolla i les seves possibilitats de desenvolupament futur...Deia P. Drucker que la millora manera de predir el futur és crear-lo..i amb aquest resum esperem aportar elements si més no per a pensar-lo i preveure'n conseqüències una mica més clarament i pel benefici socioeconòmic i mediambiental del territori i la mar.

El resum de les idees o conceptes clau més coincidents en el global de les entrevistes el reproduïm en aquesta síntesi:

- ✓ Augment d'activitats i de nous usuaris nàutics ...no reduint el posicionament turístic de qualitat i els valors i prestigi..
- ✓ ...disminució de boies i llocs de fondeig...i augment de la demanda nacional
- ✓ Contraposició nàutica sostenible amb foment i captació de nova demanda
- ✓ El port com a portal turístic de promoció de tot el territori: posar en valor i generar sinèrgies Ports-Municipis, aprofitant l'aportació dels impactes indirectes econòmics i en l'ocupació de la nàutica.
- ✓ El repte de créixer cap a una nova cultura de la relació amb el mar
- ✓ Seleccionar+prioritzar+adequar activitats i entorn marí
- ✓ Aplicar mesures que no aportin frens sinó atractivitat per a la demanda d'activitats
- ✓ Transició energètica i noves tecnologies
- ✓ Diversificar punts de submarinisme sostenible i creuers de format més reduït
- ✓ Segells i marques de qualitat Costa Brava , Girona Excel·lent, La Mar de Bé

Més en detall i amb una perspectiva de punts febles/debilitats i punts forts/oportunitats, les opinions més coincidents han estat:

Punts febles i amenaces

- Desenvolupament accelerat d'activitats en un entorn amb valors mediambientals .
- Perills de sobreocupació, col·lapse, augment de conflictes entre usos i perillositat.
- Perill de perdre els valors i atractius turístics homogeneitzant la costa i reduint els seus trets diferencials respecte d'altres destins de mar i platja.
- Perill que el client/usuari esporàdic expulsi el client habitual, el de segona residència, el que valora la nàutica i l'ambient mariner.
- Imatge negativa que això pot acabar generant, amb l'afectació que pot tenir per als atractius turístics.
- Excés d'activitats per captar demanda i usuaris amb poca cultura o formació nàutica.
- L'usuari esporàdic normalment no acaba sent usuari habitual ni client nàutic, perquè no rep informació i sensibilització obre els valors mariners i la pràctica de la navegació.
- Reducció del turisme de qualitat per la pèrdua dels valors tradicionals de la Costa Brava.
- Usos intensius i poc desestacionalitzats de la costa
- Cal aconseguir el consens entre agents públics i privats i tenir l'eficàcia necessària per a aplicar mesures de regulació i protecció
- Obsolescència i poca sostenibilitat de materials
- No es poden aplicar mesures generalistes, cal focalitzar-les i especialitzar-les per sectors i trams de costa segons les seves característiques, necessitats i potencialitats
- Perill de perdre els valors turístics de destí de qualitat associats a la Costa Brava
- La captació de nous usuaris ocasionals pot fer perdre als usuaris actuals o potencials que són residents habituals de la Costa Brava

Punts forts i oportunitats

- Ordenació i regulació d'activitats per a favorir un turisme de qualitat i evitar la tendència a la sobreexplotació i col·lapse.
- Ordenar l'accessibilitat i usos a fi d'evitar friccions i aportar qualitat a l'experiència del viistant i usuari
- Afavorir activitats de fondeig i serveis vinculats, amb una gestió i regulació adequada que no sigui un fre per a la demanda i el turisme actuals i potencials.
- Donar valor als actius naturals i mediambientals amb més difusió, informació i cultura ecològica i marinera
- Ordenar i regular no ha de ser promocionat ni percebut com un fre o una dificultat per als atractius turístics i la seva accessibilitat i comoditat per a gaudir-ne.
- Noves estratègies de desestacionalització per afacilitar el desenvolupament d'activitats nàutiques, esportives, formatives, de lleure, treient pressió al període estiuenc i buscant captar nous perfils de demanda o nous usuaris.
- Disposar de Taules de treball públic -privat efectives per a consensuar tant valoracions i diagnòstic com propostes d'actuacions a implementar.
- Gestió integral d'activitats nàutiques que incloguin packs d'alt valor afegit com pot ser lloguer d'embarcació, boia de fondeig, serveis de restauració a bord, experiències de coneixement del medi, formació, sensibilització, etc.
- La Costa Brava sud té un potencial no explotat prou per a activitats nàutiques però calen facilitats per al fondeig i crear punts d'interès turístic
- Desenvolupament de noves tecnologies i proves pilot per a ser un referent en alguns avenços relacionats amb l'economia blava sostenible, i la gestió i ordenació dels usos

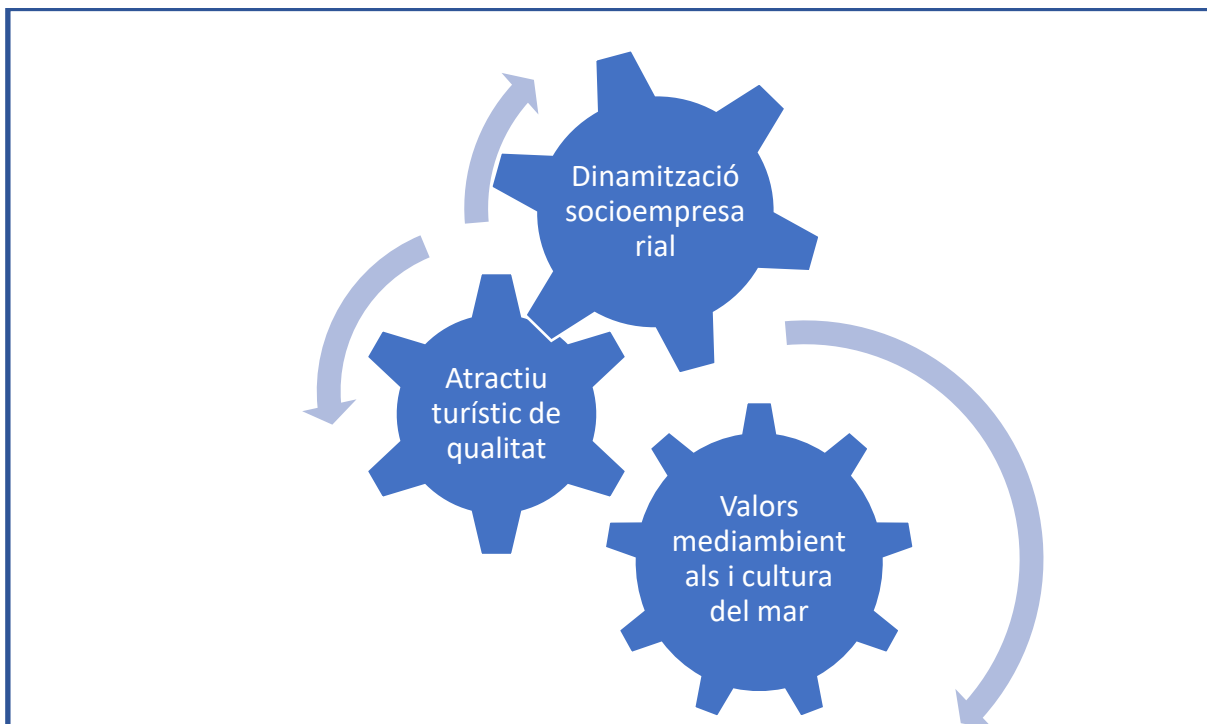
Punts febles i amenaces

- Manca de mà d'obra qualificada en especialitzacions de mecànica per a instal·lacions d'embarcacions des d'un punt de vista integral
- Manca de recursos i instal·lacions per a oferir un itinerari complet de formació professional de Grau Mitjà i Grau Superior amb professorats i equips moderns i adequats a les necessitats actuals de les empreses del sector nàutic

Punts forts i oportunitats

- Promocionar les activitats de platja i nàutiques de qualitat i no massificades, com a portals per a captar turisme que beneficiï tant la costa com l'interior.
- Impuls des del sector públic i privat d'un espai de formació professional integral per a cobrir les necessitats de personal qualificat a les empreses nàutiques, amb professorat i equips moderns i adequats
- Pla de promoció d'activitats nàutiques, esportives, d'esbarjo familiar i turisme marítim per zones de costa segons característiques físiques, mediambientals i l'oferta preexistent i potencial.
- Desenvolupament i promoció d'iniciatives empresarials del sector alimentari relacionat amb el peix de proximitat i la marca peix de Girona.

Com a síntesi qualitativa podem esquematitzar una triple hèlix que fa moure, i haurà de fer moure i impulsar, tot el dinamisme de les activitats de l'economia blava de la Costa Brava que hem valorat en aquest estudi :

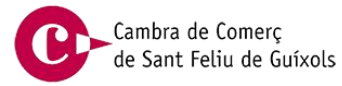

Josep Milà i Masoliver. Consultoria d'empreses i institucions

Economista i sociòleg.

Novembre 2022

*Agraïm el suport i la col·laboració dels patrocinadors d'aquest estudi:
ACPET, CORVE
Cambres de Comerç de Girona, Palamós i Sant Feliu de Guíxols,
Ports de la Generalitat,
i a les persones i entitats contactades i entrevistades.*

Novembre de 2022